

Hvor mange ganger kan

Høyesterett avsa den 28. januar 2010 dom i en av drosjesvindelsakene som de senere år har versert i rettsapparatet. Saken gjaldt spørsmålet om ileggelse av tilleggsskatt for manglende/uriktig oppgitt inntekt i selvangivelsen og tilleggsavgift for manglende lønnsinnberetning, sperrer for etterfølgende straffesak for brudd på lignings- og regnskapslovgivningen.

Høyesterett kom i denne saken til at tiltalte kunne straffes selv om tilleggsskatt og tilleggsavgift tidligere hadde blitt ilagt med 60% sats.

Forbudet mot dobbel straffefølgning – det tosporede system

Den Europeiske Menneskerettighetskonvensjonen fastslår at en person ikke kan straffes to ganger for samme forhold. Er en ulovlig handling begått, så skal man bare straffes en gang for dette. Forbudet er av spesiell interesse der det i lovverket er etablert tosporede sanksjonssystemer; ett forvaltningsrettslig og ett strafferettslig.

Det forvaltningsrettslige sporet kan for eksempel gi grunnlag økonomiske reaksjoner (f.eks. tilleggsskatt) eller andre konsekvenser, som begrensninger i eller bortfall av offentlige tillatelser, for eksempel i form av tilbakekall av drosjeløyve. Det strafferettslige sporet kan lede til betinget eller ubetinget straffedom med påfølgende soning og registrering på rulleblad. Det er overlappingen mellom disse to spor som nå er gått nærmere i sømmene av Høyesterett.

Høyesteretts konklusjoner

Skattemyndighetenes ileggelse av tilleggsskatt som følge av uriktige eller ufullstendige

opplysninger i selvangivelse, eller manglende selvangivelse, sperrer ikke for etterfølgende straffefølgning for manglende eller uriktig regnskapsføring. Manglende regnskapsføring omfattet i denne saken manglende daglig føring av kassebok for kontanter, manglende drivstoffskonto, sjåfører hadde ikke signert skiftlapper og manglende regnskapsføring av inntekter.

Høyesterett la i denne forbindelse til grunn at løpende føring av regnskap samt overholdelse av plikter etter bokføringsloven, og manglende eller uriktig selvangivelse er knyttet til to forskjellige handlinger. Selv om disse forhold er nært beslektet, kan man altså både ilegges tilleggsskatt og straffes for begge deler.

Høyesterett slo videre fast at ilagt tilleggsavgift (av forhøyet arbeids giveravgift) som følge av manglende innberetning av lønn til skattemyndighetene, ikke sperrer for straff for medvirkning til sjåførenes skattesvik. Selv om man igjen ser at forholdet er nært beslektet, la Høyesterett til grunn at det er prinsipiell forskjell på å oppgi for lav lønn til skattemyndighetene fra virksomhetens side, med påfølgende lavere arbeidsgiveravgiftsgrunnlag, og å

AUTOCONSULT AS KJØPER

Taxi-kjørte biler med skader / defekter.
Kontant.

Telefon 69 27 74 44 – Faks 69 27 74 45
Mobil 900 55 414

REGNSKAPS- OG FAKTURAPROGRAM FOR DROSJEEIERE OG SENTRALER

Det komplette system
• Regnskap
• Etterbehandling

Pris fra kr.
3.400,-
eks MVA

Jæren
Regnskap TAXI as

Postboks 184 – 4358 KLEPPE

Telefon: 51 78 86 66 – Telefax: 51 78 86 51

e-mail: L.ohma@jaeren-regnskap.no – Hjemmeside: www.jrtaxi.no

man straffes?

Jonas Dale er advokat/
partner i Advokatfirmaet
Aurstad & Co AS.

medvirke til at sjåførene kunne oppgi for lav lønn i sine egne selvangivelser. Igjen; en dobbelt smell for arbeidsgiver.

Til sist nevnes at Høyesterett også la til grunn at en faktisk utarbeidelse av uriktige skiftlapper er en annen handling enn å oppgi for lav inntekt i selvangivelsen til skattemyndighetene. Ved å utarbeide uriktige skiftlapper skapes et uriktig grunnlag for å legitimere (dokumentere) inntekter. Høyesterett la altså til grunn at dette er en annen handling enn å sende inn selvangivelse med manglende eller uriktige opplysninger. Tilleggsskatt for uriktig oppgitt inntekt sperrer derfor i følge Høyesterett ikke for senere straff for produksjon av uriktig inntektsdokumentasjon.

Den videre utvikling

Rettsutviklingen de senere år viser at grensdragningen mellom forvaltningsreaksjoner og straffereaksjoner stadig er i bevegelse. Mye har skjedd siden det i begynnelsen av tiåret ble fastslått at tilleggsskatt med 60% sats, og senere 30%, er å anse som straff. Også i den dom som her er blitt omtalt har Høyesterett fulgt opp en ytterligere presisering fra Den Europeiske Menneskerettighetsdomstol: Det er nå kun vurderingen av om tiltalen i straffesaken bygger på de samme faktiske omstendigheter som er blitt lagt til grunn ved illeggelse av tilleggsskatt i

skattesaken. Tidligere kunne man legge til grunn at de faktiske omstendigheter var de samme, men at det likevel ikke forelå dobbeltstraff som følge av at reglene som ble anvendt ikke var nært nok beslektet.

Stopper det her?

Selv om rettstilstanden på enkelte punkter er blitt ytterligere klarlagt, betyr ikke dette at de reaksjoner som skal anvendes, ikke skal anvendes på korrekt grunnlag. Selv om man er etterlignet med tilleggsskatt, og senere blir konfrontert med tiltale og straffesak, er det høyst relevant også i straffesaken å forholde seg aktivt til fakta og korrekte tall.

Dernest ligger sakene vedrørende inndragning av løyve i startgropa. For næringsdrivende som allerede er blitt ilagt tilleggsskatt og deretter straffedømt, vil tilbakekall av løyve føles som en tredje reaksjon for samme forhold. I følge de varsler om tilbakekall som er blitt vist oss, mener vi det er grunn til å stille flere prinsipielle spørsmål vedrørende de rettslige grunnlag som er påberopt i varslene. Det gjenstår derfor å se om rettssystemet vil tillate et tredje slag mot drosjeeiere som allerede ligger nede.

DROSJEKJØRTE BILER

av alle merker ønskes kjøpt.

ARVE EGGEN

7090 STØREN – Mobil: 916 71 866

Full oversikt med

TAXItotal

Enkelt å ta i bruk
- vi hjelper deg i gang

Fra skiftlapp til selvangivelse!

Passer for deg som bare vil følge med
- og for deg som vil gjøre alt selv
- og for regnskapskontor med flere klienter

En -klient / Fler -klient versjoner
En klient = ett firma (org.nummer)
ubegrenset antall biler, layver, sjåferer.

- Automatisk import og kontering av skift fra CenCom, Megtax og TDS terminaler
- Detaljert rapportmulighet gir deg full oversikt
- Bilagsregistrering, Statistikk, Årsoppgjør
- Lønn - provisjon / fast / forskudd / ..
- Terminoppgave / Momsoppgave

Les mer på www.taxitotal.no

Gratis demoversjon på www.taxitotal.no

Lien Consulting AS

Postboks 17
1454 Fagerstrand
Telefon 66 96 24 46

www.lien.no